

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Кирил Георгиев Банков,
ИМИ-БАН и ФМИ СУ „Св. Кл. Охридски”

За присъждане на образователната и научна степен „доктор“
Област на висше образование: 1. Педагогически науки.
Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ...

С кандидат **Иван Димов Петков**, докторска програма „Методика на обучението по математика, информатика и информационни технологии“, ИМИ-БАН

Тема на дисертационния труд: **Формиране на умения за общуване в обучението по информационни технологии**

1. Основания за становището

Със заповед 30 / 30.01.2020 на Директора на ИМИ-БАН съм включен в състава на научното жури за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ за дисертационния труд на Иван Димов Петков. С решение на Научното жури от 03.02.2020 г. съм определен да напиша становище за представения дисертационен труд.

2. Съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения в дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем от 165 стандартни страници. Състои се от увод, 3 глави, заключение, списък от цитирана литература и приложения. Списъкът от литература включва 129 заглавия. В дисертационния труд има 25 фигури и 49 таблици.

Общуването е характерна черта на човечеството. Развитието на информационно-комуникационните технологии през последните десетилетия предлага нови възможности за общуване между хората. По-специално, общуването в училище, насочено предимно за целите на обучението, има свои специфики, които драстично се променят с използването на тези технологии. Това е особено изразено в обучението по информационни технологии, което не само изучава, но и съществено използва информационно-комуникационните технологии. Ето защо считам, че темата на дисертационния труд е актуална и важна.

В първата глава е направен обзор на литературата, свързана с психологическата, педагогическата и методическата същност на общуването. Анализирани са резултати от изследвания върху общуването и комуникацията, техни модели, функции, видове, структури и ролята на общуването в процеса на възпитание. Представените резултати са известни, поради което авторът няма претенции за собствени приноси в тяхната теоретична разработка. Въпреки това, считам, че тази глава е неразделна част от разработката, защото помага за разбиране на резултатите от втора и трета глава. Обзорът на литературата и представените анализи върху нея показват разбиране на теоретичните постановки.

Във втората глава е разгледано обучението по информационни технологии в българското училище във всичките му аспекти. Проучена е учебна документация по

информационни технологии, свързана с целите и учебното съдържание. Важна част от тази глава, а и от целия дисертационен труд, е описание на специфичните особености на общуването по информационни технологии въз основата на разработен от автора модел за общуване в обучението по този предмет. Разгледани са още и дидактически средства за обучение, интернет инструменти за общуване и инструменти за електронно обучение, използвани в часовете по информационни технологии. Разработеният модел на общуване по информационни технологии показва, че авторът добре познава предимствата и проблемите в специфичния начин на общуване и предлага работеща методика за повишаване на ефективността на обучението по този предмет.

В третата глава е описан педагогически експеримент и резултатите от него, чиято цел е да потвърди или отхвърли работната хипотеза, а именно: „Използването на предложения модел за общуване в часовете по информационни технологии ще доведе до повишаване на ефективността на обучението.“ Използвани са общоприети методи за събиране на данни от педагогически експеримент и тяхното анализиране. Експериментът е проведен коректно и тълкуването на резултатите е смислено.

Добро впечатление прави стремежът на автора да насочи внимание към безопасността при общуване в Интернет и предпазването от вируси, които са важни умения в дигиталната среда. Показано е разбиране при описанието на международни спогодби, свързани със закрилата на интелектуалната собственост, различни лицензионни договори за използване на авторски произведения и техните означения.

3. Характеризиране на основните постижения

Постиженията на дисертационния труд са главно в разработването на модел на общуване по информационни технологии. Моделът е ясен, точен и логичен. Той не е изненадващ, но заслужава да се каже, че добре обяснява процеса на общуване в обучението по информационни технологии. Към приносите трябва да се отбележи също конкретизацията на модела в проведения педагогически експеримент. Заслужава внимание богатият и аналитичен литературен обзор по темата на дисертационния труд.

Съгласен съм с описаните от автора приноси в дисертационния труд и публикациите, които са представени в материалите.

Не намирам наличие на плагиатство в дисертационния труд.

4. Общо описание на публикациите, които отразяват дисертацията

Представени са заглавията на 4 публикации по темата на дисертационния труд. Две от тях са в списанието „Педагогически форум“, една е в сборник материали от международна конференция и една е в сборник от статии. Не са забелязани цитирания на публикации по темата на дисертацията.

Авторефератът правилно отразява съдържанието на дисертационния труд. Той отговаря на изискванията за пълнота и компактност.

5. Заключение

Представените документи, дисертационният труд и авторефератът отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на този закон, Правилник за условията и реда за

придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности ИМИ-БАН.

Казаното до тук ми дава основание да дам **положителна оценка** за представения дисертационен труд. Въз основа на това предлагам уважаемото Научно жури **да присъди образователната и научна степен „доктор” на Иван Димов Петков** в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по

5 март 2020

Подпис:

проф. д-р Кирил Банков